

ESTIL: Exemplificacions i enumeracions obertes

Definició

Una definició terminològica es compon d'un descriptor i d'un conjunt de trets que aporten característiques compartides per tots els referents del terme (*trets opositiu* i *trets característics*) o per un grup important de referents (*trets habituals*). Es pot dir, per tant, que delimita un grup d'elements apuntats pel terme per mitjà d'una caracterització semàntica precisa.¹

En canvi, **exemplificacions** i **enumeracions obertes** no funcionen amb aquest mecanisme semàntic sinó per analogia, motiu pel qual *es considera que no són adequades en una definició terminològica*:

(a) Una **exemplificació** del conjunt del terme o d'un dels trets que el defineixen proporciona directament alguns dels elements apuntats, cosa que contradiu l'esperit de la definició i, sobretot, presenta riscos evidents en la interpretació:

- Una exemplificació és forçosament parcial, de manera que sempre proporciona una informació incompleta (que s'espera que l'usuari completi aplicant-hi relacions de semblança).
- Tot i que és aconsellable que una exemplificació reculli els elements més destacats, no hi ha cap seguretat ni que sempre sigui així ni tampoc que qui ha redactat la definició i qui la llegeix coincideixin a interpretar quins són els elements més destacats.

Elements que convé evitar en una definició: *per exemple; com ara; com és ara*

(b) Una **enumeració oberta** de trets o d'elements funciona de manera equivalent a una exemplificació, ja que indica per mitjà d'una marca que no és una llista exhaustiva i que és l'usuari qui ha de completar-la. Presenta, per tant, problemes anàlegs.

Elements que convé evitar en una definició: *etc.; punts suspensius (...)*

Pel que fa a les **exemplificacions**:

- Quan recullen **elements prototípics**,² es pot optar per mantenir-les en les definicions però substituint les seves marques textuais per una indicació d'element prototípic (*sovint, sobretot, generalment, habitualment, etc.*). Això indica clarament a l'usuari quin valor hi ha d'atribuir.
- Quan no hi ha la certesa que siguin elements prototípics, el més segur és eliminar els exemples de la definició i, si es considera que són útils, proporcionar-los en una nota exemplificadora.

Pel que fa a les **enumeracions obertes** (sovint incloses en exemplificacions), convé prescindir-ne sempre, perquè una definició terminològica *caracteritza* (està oberta a qualsevol referent que compleixi aquelles condicions) i no enumera exhaustivament. Resulten, per tant, redundants i confusiónaires.

Quadre explicatiu:

Presentació inadequada	Presentació adequada
acanalat <i>v tr</i> Marcar estries en un aliment cru, per exemple fruita o hortalisses , per a decorar-lo.	acanalat <i>v tr</i> Marcar estries en un aliment cru, generalment fruita o hortalisses , per a decorar-lo.
aigües històriques <i>n f pl</i> Conjunt d'espais marítims considerats part del territori d'un estat, com ara embocadures de rius, espais entre illes i badies .	aigües històriques <i>n f pl</i> Conjunt d'espais marítims considerats part del territori d'un estat determinat. NOTA: Són exemples d'aigües històriques les embocadures de rius, els espais entre illes i les badies.
alternativa residencial <i>n m</i> Habitatge a disposició d'un nucli familiar que ha perdut l'habitatge habitual per un desnonament, per un sinistre, etc.	alternativa residencial <i>n m</i> Habitatge a disposició d'una persona o un nucli familiar que ha perdut l'habitatge habitual, sovint per un desnonament o un sinistre.
cap <i>n m</i> Fil primer que, cargolat o trenat amb altres, forma el fil d'un cabdell, una madeixa, una corda, etc.	cap <i>n m</i> Fil primer que, cargolat o trenat amb altres, forma el fil d'un cabdell, una madeixa o una corda.

¹ Vegeu el criteri *GENERAL Caracterització respecte a altres termes*.

² Vegeu el criteri *EXEMPLES Tractament i diferències amb elements prototípics*, en l'apartat *Notes*.